Europski parlament
2024-2029

Odbor za vanjske poslove

2025/2250(INI)

16.2.2026

NACRT IZVJEŠĆA

o Izvješću Komisije o Albaniji za 2025.
(2025/2250(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izvjestitelj: Andreas Schieder

PR_INI

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 3

OBRAZLOŽENJE 8

PRILOG: PRIJAVA PRIMLJENIH INFORMACIJA 9

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Izvješću Komisije o Albaniji za 2025.
(2025/2250(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Albanije, s druge strane[1],

– uzimajući u obzir da je Albanija 24. travnja 2009. podnijela zahtjev za članstvo u EU-u,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. rujna 2021. o uspostavi Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III)[2],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1449 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za zapadni Balkan[3],

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. veljače 2020. naslovljenu „Unapređenje pristupnog procesa – Vjerodostojna perspektiva EU-a za zapadni Balkan” (COM(2020)0057),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. studenoga 2023. naslovljenu „Novi plan rasta za zapadni Balkan” (COM(2023)0691),

– uzimajući u obzir program reformi Albanije podnesen u okviru Instrumenta EU-a za reforme i rast, kako ga je Komisija odobrila 23. listopada 2024.,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. srpnja 2025. naslovljenu „Izvješće o vladavini prava za 2025.” (COM(2025)0900) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o vladavini prava za 2025. – Poglavlje o stanju vladavine prava u Albaniji” (SWD(2025)0928),

– uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 4. studenoga 2025. naslovljenu o politici proširenja EU-a za 2025. (COM(2025)0690) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Albaniji za 2025.” (SWD(2025)0750),

– uzimajući u obzir konačno izvješće misije za promatranje izbora Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) od 23. listopada 2025. o parlamentarnim izborima u Albaniji održanima 11. svibnja 2025.,

– uzimajući u obzir Izjavu donesenu na sastanku na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana održanom 17. prosinca 2025. u Bruxellesu,

[1] SL L 107, 28.4.2009., str. 166., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] SL L 330, 20.9.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] SL L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Albaniji,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0000/2026),

A. budući da proširenje EU-a i dalje predstavlja strateško ulaganje u mir, sigurnost, stabilnost te demokratski i socioekonomski razvoj na cijelom europskom kontinentu;

B. budući da je Albanija zadržala jasnu stratešku orijentaciju prema članstvu u EU-u i pokazala potpunu usklađenost sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a (ZVSP);

C. budući da je Albanija od 2014. zemlja kandidatkinja za članstvo u Uniji, da je u srpnju 2022. započela pregovore o pristupanju, u studenome 2023. uspješno završila postupak analitičkog pregleda te između 15. listopada 2024. i 17. studenoga 2025. otvorila sve skupine pregovaračkih poglavlja;

D. budući da se u Izvješću Komisije o Albaniji za 2025. potvrđuje da ta zemlja i dalje ostvaruje napredak u većini područja povezanih s pristupanjem te istodobno naglašava potreba za dubljim, dosljednijim i nepovratnim reformama;

E. budući da vjerodostojnost procesa proširenja ovisi o strogoj uvjetovanosti, napretku utemeljenom na zaslugama i učinkovitoj provedbi reformi, a ne samo o formalnom donošenju zakonodavstva;

F. budući da je jačanje demokratskih institucija, neovisnosti pravosuđa, napora u borbi protiv korupcije, slobode medija i temeljnih prava i dalje ključno na putu Albanije prema pristupanju;

G. budući da preporuke OESS-a/ODIHR-a za daljnje poboljšanje provedbe izbora u Albaniji još nisu u potpunosti uzete u obzir;

1. pozdravlja iznimnu predanost Albanije integraciji u EU na temelju konsenzusa među svim političkim strankama i goleme podrške među građanima te pohvaljuje činjenicu da je Albanija otvorila sve skupine poglavlja pristupnih pregovora u samo 13 mjeseci;

2. pozdravlja ambiciju Albanije da zaključi pristupne pregovore do kraja 2027. i brz napredak ostvaren posljednjih godina; ističe da je potrebno osigurati temeljitu provedbu zakonodavstva;

3. napominje da Komisija ocjenjuje da je izborni okvir Albanije općenito primjeren za provođenje konkurentnih izbora te istodobno ponavlja zabrinutost povezanu s nejednakim uvjetima, zlouporabom administrativnih resursa, navodima o kupovini glasova i pritiskom na glasače; stoga poziva većinu i oporbu da nastave s konstruktivnom i uključivom sveobuhvatnom izbornom reformom u bliskoj suradnji s civilnim društvom te da u potpunosti provedu preostale preporuke OESS-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije znatno prije budućih izbornih ciklusa;

4. izražava zabrinutost zbog kontinuirane političke polarizacije i sukobljavajućeg

političkog diskursa, koji ugrožavaju parlamentarni nadzor, povjerenje javnosti i učinkovito funkcioniranje demokratskih institucija;

5. potiče snažniji parlamentarni nadzor izvršne vlasti, veću transparentnost zakonodavnih postupaka i smislenije savjetovanje s organizacijama civilnog društva, socijalnim partnerima i neovisnim institucijama;

Vladavina prava, pravosuđe i borba protiv korupcije

6. pozdravlja kontinuiranu provedbu procesa reforme pravosuđa, uključujući provjeru sudaca i tužitelja, što je doprinijelo većoj odgovornosti i integritetu pravosuđa; primjećuje, međutim, trajne izazove povezane s pravosudnom učinkovitošću, neriješenim predmetima, dosljednošću sudske prakse i pokušajima vršenja neprimjerenog utjecaja;

7. poziva na daljnje jačanje pravosudnih upravljačkih tijela te na osiguranje njihove neovisnosti, transparentnost i profesionalnih kapaciteta i na održivo ulaganje u sudsku infrastrukturu i digitalizaciju;

8. naglašava da je korupcija i dalje ozbiljan problem i da Albanija, unatoč napretku u pravnom i institucijskom okviru, mora dodatno konsolidirati svoje rezultate u istragama, kaznenom progonu i pravomoćnim presudama, posebno u slučajevima korupcije na visokoj razini;

9. ustraje u tome da se problem korupcije treba rješavati na svim razinama kako bi se ojačalo povjerenje građana u državne institucije i omogućilo predvidljivo poslovno okruženje;

10. ističe važnost učinkovite borbe protiv organiziranog kriminala, uključujući mreže za pranje novca i trgovinu drogom, te poziva na pojačanu suradnju s agencijama EU-a kao što su Europol i Eurojust;

Temeljna prava i sloboda medija

11. poziva na ulaganje dodatnih napora u zaštitu slobode izražavanja i medijskog pluralizma, uključujući veću transparentnost u pogledu mogućih sukoba interesa vlasnika medija, zaštitne mjere protiv političkog i ekonomskog pritiska na novinare i učinkovitu istragu prijetnji i napada na medijske djelatnike;

12. potiče Albaniju da ojača institucionalni okvir za zaštitu manjina i ranjivih skupina, uključujući Rome i Egipćane, osobe s invaliditetom, radnike migrante i LGBTIQ+ osobe, te da osigura učinkovitu provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva; zabrinut je zbog antirodne retorike prisutne u političkom diskursu;

13. ističe potrebu za poboljšanjem pristupa pravosuđu, posebno za ranjive i marginalizirane skupine;

Reforma javne uprave i upravljanje

14. prima na znanje napredak u reformi javne uprave, uključujući strateško planiranje i

koordinaciju; naglašava, međutim, da su potrebni dodatni napori kako bi se osiguralo zapošljavanje na temelju zasluga i depolitizacija javne službe;

15. poziva na poboljšano planiranje politika, donošenje odluka na temelju dokaza i transparentne proračunske postupke, uključujući pojačani parlamentarni nadzor javnih financija;

Socioekonomske reforme i okoliš

16. pozdravlja angažman Albanije u provedbi Plana rasta EU-a za zapadni Balkan; napominje, međutim, da i dalje postoje strukturni nedostaci, uključujući neprijavljeni rad, ograničen rast produktivnosti i zahtjevno poslovno okruženje; ponavlja važnost poboljšanja prometne infrastrukture među zemljama zapadnog Balkana i razvijanja veza s državama članicama EU-a;

17. ističe važnost ulaganja u obrazovanje, razvoj vještina i inovacije kako bi se poduprli održivi rast i socijalna kohezija;

18. naglašava ključnu važnost istinskog socijalnog dijaloga kako bi različiti segmenti stanovništva profitirali od proširenja; žali zbog niske učestalosti sastanaka Nacionalnog radničkog vijeća; poziva na jačanje trostranog postupka savjetovanja, uključujući odgovarajuće sindikalno zastupanje; naglašava potrebu za daljnjom potporom izgradnji kapaciteta socijalnih partnera;

19. sa zabrinutošću prima na znanje procjenu Komisije da tijekom protekle godine nije bilo napretka u području okoliša i klimatskih promjena;

Vanjska politika i regionalna suradnja

20. pohvaljuje kontinuiranu potpunu usklađenost Albanije sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a, uključujući mjere ograničavanja, kontinuirani angažman Albanije u misijama i operacijama ZSOP-a te njezinu konstruktivnu ulogu u promicanju regionalne stabilnosti;

21. naglašava važnost dobrosusjedskih odnosa i regionalne suradnje kao ključnih sastavnica procesa proširenja i pozdravlja aktivno sudjelovanje Albanije u regionalnim inicijativama;

Potpora EU-a

22. pozdravlja financijsku i tehničku pomoć EU-a Albaniji u okviru IPA-e III i Instrumenta za reforme i rast te naglašava da takva potpora mora ostati čvrsto povezana s konkretnom provedbom reformi i mjerljivim rezultatima;

°

° °

23. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te predsjedniku,

vladi i parlamentu Republike Albanije.

OBRAZLOŽENJE

U ovom se izvješću ocjenjuje trenutačno stanje i najnoviji razvoj događaja u pogledu napretka Albanije u pristupanju Uniji. Ono obuhvaća odgovor Parlamenta na izvješće Komisije o proširenju za 2025.

Albanija je zemlja kandidatkinja za članstvo u EU-u od 2014., započela je pregovore o pristupanju u srpnju 2022., uspješno je dovršila postupak analitičkog pregleda u studenome 2023. te je otvorila sve skupine pregovaračkih poglavlja u razdoblju od 15. listopada 2024. do 17. studenoga 2025. u rekordnom roku od nešto više od godinu dana.

U ovoj i sljedećoj godini Albanija će morati zadržati tempo kako bi ostvarila svoj cilj da bude spremna za pristupanje EU-u do kraja 2027. Time bi se državama članicama omogućilo da započnu ratifikaciju ugovora o pristupanju kako bi Albanija ušla u EU do kraja desetljeća. U toj sljedećoj fazi ključna će biti učinkovita provedba donesenih reformi na terenu.

U ovom se izvješću ocjenjuje napredak Albanije u pogledu njezinih demokratskih institucija, slobode medija, uključenosti civilnog društva, temeljnih prava, vladavine prava, socioekonomskih reformi, okoliša, regionalne suradnje i vanjske politike.

Unatoč postignutom napretku Albanija se i dalje suočava s nekoliko izazova, kao što su prevladavanje unutarnje političke polarizacije i poboljšanje političke kulture, jačanje vladavine prava i konsolidacija reformi za borbu protiv korupcije.

Ovogodišnje izvješće posebno je usmjereno na socioekonomske reforme i naglašava ključnu važnost istinskog socijalnog dijaloga kako bi svi segmenti stanovništva profitirali od proširenja.

PRILOG: PRIJAVA PRIMLJENIH INFORMACIJA

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku, izvjestitelj izjavljuje da je u svoje izvješće uključio informacije o pitanjima koja se odnose na temu dosjea koje je, za potrebe pripreme nacrta izvješća, primio od sljedećih predstavnika interesnih skupina obuhvaćenih područjem primjene Međuinstitucijskog sporazuma o obveznom registru transparentnosti[1] ili sljedećih predstavnika javnih tijela trećih zemalja, uključujući njihove diplomatske misije i veleposlanstva:

1. Predstavnici interesnih skupina obuhvaćeni područjem primjene Međuinstitucijskog sporazuma o obveznom registru transparentnosti
2. Predstavnici javnih tijela trećih zemalja, uključujući njihove diplomatske misije i veleposlanstva
Vlada Republike Albanije
Zastupnici parlamenta Republike Albanije

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestitelja.

Ako su fizičke osobe na popisu navedene imenom, funkcijom ili imenom i funkcijom, izvjestitelj izjavljuje da je tim fizičkim osobama dostavio Obavijest Europskog parlamenta o zaštiti podataka br. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), u kojoj se navode uvjeti za obradu njihovih osobnih podataka i prava povezana s tom obradom.

[1] Međuinstitucijski sporazum od 20. svibnja 2021. Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o obveznom registru transparentnosti (SL L 207, 11.6.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).